

Parathënie

Revista Kërkime Pedagogjike është vazhdimësi e publikimeve vjetore të Institutit Pedagogjik të Kosovës. Këtë vit, si rezultat i projekteve të shumta kërkimore, Kërkime del në tre vëllime. Ky publikim është vëllimi i parë i revistës Kërkime Pedagogjike për këtë vit, i cili përfshin tematika të trajtuara nga punonjësit dhe bashkëpunëtorët shkencorë brenda dhe jashtë Institutit. Në fokus kanë fëmijërinë e hershme, si dhe disa aspekte të veçanta të punës me edukatore, mësimdhënës dhe partnerë bashkëpunues të lidhur me fëmijërinë e hershme dhe jo vetëm.

Nëntë artikujt e vëllimit të parë reflektojnë përpjekjet dhe angazhimin e vazhdueshëm të profesionistëve për të kontribuar përmes studimeve në avancimin e praktikave pedagogjike. Artikujt ofrojnë perspektiva të reja dhe qasje të thelluara për punën me fëmijë dhe nxënës, praktikat e mësimdhënies dhe praktikat e menaxhimit të institucioneve për shërbime edukative cilësore dhe gjithëpërfshirëse.

Artikulli i parë, *Zbatimi në praktikë i aftësive pedagogjike të edukatores në punë me fëmijë të moshës 3-6 vjeç*, ka për objekt studimi prezantimin e përvojave të edukatoreve për të menaxhuar veprimtarinë edukative, gjegjësisht planifikimin, implementimin dhe vlerësimin e arritjeve të të nxënësve të fëmijët. Ky punim përcjell refleksione praktike për rëndësinë e profesionalizmit të edukatoreve në punën me fëmijë në këtë periudhë sensitive të zhvillimit të fëmijëve.

Artikulli i dytë, *Tranzicioni i fëmijëve nga kopshtet në klasën e parë: mbështetja për fëmijët dhe familjet*, ka në fokus analizën e tranzicionit të fëmijëve nga niveli parashkollor në klasën e parë, duke shqyrtuar mbështetjen arsimore, psikologjike dhe familjare. Punimi trajton rëndësinë e mbështetjes në zhvillimin fizik, intelektual dhe emocional të fëmijëve në moshën parashkollore, si një nga aspektet thelbësore për të ndihmuar në ndërtimin e qëndrueshmërisë, inteligjencës, ndërgjegjësimit dhe produktivitetit.

Artikulli i tretë, *Qasjet institucionale për identifikimin dhe përkrahjen e nxënësve me aftësi të jashtëzakonshme, dhunti dhe talente*, përqendrohet në

realizimin e detyrave dhe përgjegjësi të institucioneve të përcaktuara me udhëzim administrativ (UA nr.14/2019) në mbështetjen institucionale për nxënësit me aftësi të jashtëzakonshme, dhunti dhe talente. Artikulli ofron evidencë të rëndësishme të situatës në këtë fushë, si dhe ofron rekomandime për një qasje më të strukturuar dhe efektive për përkrahjen institucionale të nxënësve nga këto kategori.

Dy punonjës shkencorë të Institutit janë autorë të artikullit të katër, *Praktikat e mësimdhënësve kosovarë me nxënësit që flasin dy e më shumë gjuhë*. Punimi paraqet një përmbledhje të perceptimeve të mësimdhënësve të arsimit fillor në Kosovë lidhur me praktikën e tyre dhe sfidat gjatë punës me nxënësit që flasin dy e më shumë gjuhë. Rezultatet e hulumtimit tregojnë se shumëgjuhësia nga mësimdhënësit kosovarë perceptohet si mundësi, sepse ndihmon nxënësit në marrjen e informatave nga burime të shumta, njohjen e kulturave të ndryshme nga perspektiva të ndryshme, zhvillimin e aftësive në komunikim, dhe përdorimin e gjuhëve të ndryshme.

Artikulli i pestë, *Ndikimi i mësimi bazuar në projekte në motivimin e nxënësve për ngritjen e rezultateve të të nxënësve*, ka për objekt studimi motivimin dhe mësimnxënien e nxënësve të klasave të katërta dhe të pesta përmes mësimi të bazuar në projekte. Autorja prezanton përvoja dhe praktika të mira se si mësimi përmes projekteve në klasë mund të rrisë motivimin dhe angazhimin e nxënësve, duke kontribuar në ngritjen e rezultateve në mësim.

Bullizmi në shkollë dhe mekanizmat për parandalim është artikulli i radhës në këtë vëllim të revistës. Artikulli trajton çështjen e bullizmit, si një problem për shoqërinë dhe sistemin arsimor. Autorja identifikon dhe prezanton disa nga format e bullizmit që janë të përhapura në shkollat e Kosovës, mekanizmat që përdor shkollat për parandalimin e tyre, si dhe aktivitetet e mësimdhënësve dhe veprimet që ndërmarrin udhëheqësit e shkollave për parandalim të bullizmit.

Artikulli i radhës trajton *Perceptimet e edukatoreve lidhur me ndikimin e zhvillimit profesional në arritjen e rezultateve të fëmijëve*. Autorja për këtë studim përdor një model të studimit cilësor, me një dizajn fenomenologjik.

Rezultatet tregojnë se zhvillimi profesional i edukatoreve ka ndikim pozitiv në arritjet e fëmijëve të moshës 3-6 vjeç.

Artikulli *Menaxhimi i institucioneve parashkollore dhe mbikëqyrja profesionale (pedagogjike) e edukatoreve* ka në fokus mbikëqyrjen e brendshme të aspektit metodik e pedagogjik, të punës së edukatoreve në shërbim nga ana e udhëheqjes së institucioneve parashkollore. Rezultatet tregojnë nevojën për mbikëqyrje profesionale (pedagogjike) të edukatoreve në mënyrë të vazhdueshme, me qëllim të identifikimit të nevojave për zhvillim profesional dhe të ngritjes së cilësisë së praktikës së punës me fëmijët.

Një artikull i veçantë në këtë vëllim të revistës Kërkime Pedagogjike është recensionin për librin e autorëve Deva-Zuva, A., Potera, I. & Mehmeti, S. (2024), *“Sinergjia pedagogjike e partneritetit shkollë – komunitet: perspektivat”*. Autori përmbledh dhe analizon kontributin shkencor, teorik dhe praktik, të këtij botimi dhe vjen në përfundim se ky libër paraqet një burim të rëndësishëm për profesionistët dhe dashamirësit e fushës së arsimit, duke ndihmuar në lehtësimin e zbatimit me sukses të proceseve edukative-arsimore në shkollat e Kosovës, pse jo dhe më gjerë.

Së fundmi, çështjet dhe tematikat e trajtuara në këtë vëllim të revistës Kërkime Pedagogjike, në formë të qasjes kërkimore, sasiore dhe cilësore, paraqesin një burim të rëndësishëm për të gjithë të interesuarit e kërkimit dhe zhvillimit në fushat e edukimit. Rezultatet nga studimet e prezantuara në këtë vëllim të revistës paraqesin një adresë të duhur për studime më të thelluara të çështjeve të identifikuara. U jemi mirënjohës dhe falënderues autorëve të punimeve dhe recensentëve për kontributin e çmuar profesional dhe publikimin e punimeve në Kërkime Pedagogjike.

Dr. Osman Buleshkaj,

Drejtor i Institutit Pedagogjik të Kosovës